

Päivi Koivuranta

Sosiaali- ja terveysministeriö

Kirjaamo

kirjaamo@stm.fi

VN/790/20220, VN/790/2020-STM-1

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle potilasva- kuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi

Sosiaali- ja terveysministeriön valmisteleman lakiesityksen tavoitteena on korjata 1.1.2021 voimaan tulevan potilasvakuutuslain säädöksissä havaitut puutteet.

Vuoden 2017 työeläkeuudistuksen yhteydessä potilasvahinkolain mukaiset ansion- ja elatuksenmenetyskorvaukset muutettiin ensisijaisiksi työeläkelain mukaisiin etuuksiin nähden. Uudistetun 1.1.2021 voimaan tulevan potilasvakuutuslain tulkittiin tarkoittavan, että potilasvakuutuksen ensisijaisuus ulottuu myös vanhuuseläkeaikaan.

Hallitus ehdottaa nyt potilasvakuutuslakia muutettavaksi siten, että potilasvakuutuksesta maksettavat ansion- ja elatuksenmenetyskorvaukset palautuisivat toissijaisiksi työeläkkeeseen nähden. Ainoastaan, mikäli potilasvakuutuksesta maksettava ansionmenetyskorvaus olisi työeläkettä suurempi, vahingon kärsinyt saisi korvausta myös potilasvakuutuksen perusteella. Ehdotus ei siten heikentäisi vahinkoa kärsineen asemaa.

Viimesijainen vastuu potilasvahinkojen aiheuttamista ansionmenetyksistä jäisi kuitenkin potilasvakuutusjärjestelmälle. Eläkelaitoksella olisi oikeus saada maksamansa työkyvyttömyyseläke ja kuntoutusetuus takaisin Potilasvakuutuskeskukselta. Vanhuus- ja perhe-eläkkeen osalta tällaista mahdollisuutta ei kuitenkaan olisi.

Lisäksi potilasvakuutuslakiin esitetään muutamia lähinnä lakitekniisiä tarkennuksia. Edelleen esitykseen sisältyy potilasvakuutuslain muutoksia vastaavat muutosehdotukset työntekijän eläkelakiin, yrittäjän eläkelakiin, merimieseläkelakiin, maatalousyrittäjän eläkelakiin sekä julkisten alojen eläkelakiin.

Potilasvakuutuksen korvausmeno vuosina 2011 – 2018 on ollut vuosittain noin 36 miljoonaa euroa. Potilasvakuutuskeskus on syksyllä 2019 arvioinut, että potilasvakuutuksen ensisijaisuus kaikkiin työeläke-etuuksiin nähden nostaa potilasvakuutuksesta vuosittain maksettavia korvauksia 22 miljoonalla eurolla, eli yli 60 prosentilla. Sairaanhoidopiirien teettämän selvityksen mukaan potilasvakuutuksen vahinkomenon kasvu olisi 70 %, jos se korvaisi koko vanhuuseläkkeen ja 36 %, jos se korvaisi kertymättä jääneen osan vanhuuseläkkeestä.

Päivi Koivuranta

Esitetyt potilasvakuutuslain muutokset vähentäisivät potilasvakuutuksen sairaanhoitopiireihin ja sitä kautta kuntiin kohdistuvaa kustannusten nousupainetta. Ilman nyt ehdotettuja muutoksia kustannukset kasvaisivat vähintään 22 miljoonalla eurolla vuodessa, mutta muutosten vaikutuksesta kasvu jäisi arviolta 10 miljoonaa euroa vähäisemmäksi.

Kuntaliitto pitää esitettyjä lakimuutoksia perusteltuina ja tarpeellisina. Samalla Kuntaliitto huomauttaa, että arvioiden mukaan potilasvakuutuksen vuosittaiset kustannukset lisääntyvät kuitenkin aikaisempaan verrattuna noin 12 miljoonalla eurolla, mikä on huomattavasti enemmän, kuin aikaisemmin arvioitiin (4 miljoonaa euroa). Julkisen terveydenhuollon, käytännössä sairaanhoitopiirien, osuus potilasvakuutusmaksuista on 85 %.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tarja Myllärinen
johtaja, sosiaali- ja terveysasiat

Päivi Koivuranta
hallintoylilääkäri

